

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 135

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, JUNE 10, 1938

LETO XII. — VOL. XII.

Poročil mrtvo vdovo, da podeduje premoženje

New York, 9. junija. "Times" poročajo: V mestu Biga, azijska Turčija, živi neki Ahmed Djafek, star 30 let, ki je poročil svojo zaročnico, 50 let staro vdovo, ki je bila že mrtva, da bi kot vdovec lahko podedoval njeno premoženje. Vdova je umrla, ne da bi naredila oporoko. Ko je vdova par mesecev pred smrtjo zbolela, je bil Djafek že več let zaročen z žensko. Fatima, tako je bilo ženski ime, je bila videti zelo zaljubljena in Djafek je bil poln pozornosti. Sosedje so se čudili, zakaj se ne poročita. Ko je zbolela Fatima, je Djafek celo noč sedel pri njej, da je stara postrežnica lahko spala. Ob polnoči je Ahmed poslal po lokalnega mirovskega sodnika. Peljal je sodnika k Fatimi in rekel: Fatima misli, da bo umrla in zahteva, da se poročiva. Da ji ustrežem, jo poročim. Saj boste izvršili poročne obrede? Poroka se je izvršila. Sodnik se je čudil močnemu glasu ženske v postelji, ki je ležala nepremično.

Uro pozneje je Ahmed poslal po zdravnika, kateremu je z žalostnim glasom povedal, da je pravkar umrla njegova žena, s katero se je uro prej poročil. Zdravnik je izdal mrtvaški list, in je domov grede obljubil poklicati pogrebnišča in obenem je pa sklenil poiskati mirovnega sodnika. Tega je vprašal, kdaj je Ahmeta poročil. Rekel je, pred enim uro. Zdravnik je pa začudenim dokazal, da je bila ob polnoči Fatima že najmanj šest ur mrtva. Šli so na policijsko postajo, kjer so poklicali komisarja in se vsi skupaj podali v stanovanje Ahmeta. Pri njem so dobili knjižico, iz katere se je Ahmed naučil kako postati ventrilokvist. Tako je lahko oponašal glas Fatime in začasno preslepil mirovnega sodnika.

Sims hvali Elya

V sredo večer so slovesno otvorili novo mestno hišo v Euclidu. Otvoritvi je predsedoval župan Kenneth Sims, ki je k slavnosti povabil tudi bivšega župana Charles Elya, ki se pa ni mogel udeležiti, ker se je že prej obvezal, da bo navzoč drugje. Kljub temu je pa župan Sims močno hvalil bivšega župana, katerega največji nasprotnik je bil tekom volivne kampanje. Povedal je, da je bil Charles Ely eden onih županov, ki so največ pripomogli, da se je Euclid dvignil in narasel, tako da je danes ugledno mesto. Med navzočimi sta bila tudi clevelandski župan Harold Burton in Common Pleas sodnik Frank J. Lausche. 1.200 ljudi je bilo navzočih pri otvoritvi, ki se je pozneje zaključila v Euclid Beach parku.

Na potu v domovino

Mlada Miss Agnes Lach, 637 E. 185th St., zapusti Cleveland 20. junija in odpotuje iz New Yorka 22. junija. Poda se v vas Veliki Vrh, fara Bloke. Če ima slučajno kdo kaj za sporočiti, se lahko zgleda na gornjem naslovu in Miss Lach bo rada izvršila naročilo. Prav prijetno potovanja, Agnes, pa tudi zdrav povratek!

Zadušnica

Za pokojnim John Bajtom se bo brala sv. maša v ponedeljek 13. junija ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida, in sicer ob priliki 30-dnevne njegove smrti. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni.

Kako so se sestali ameriški poslanik, ruski diktator Stalin in predsednik sovjetov

Moskva, 9. junija. V javnost je prišlo nekaj podrobnosti o sestanku ameriškega poslanika Daviesa v Kremli, kjer je govoril z ruskim diktatorjem Stalinom. Vsebinsa pogovora ni znana, pač pa nekatere podrobnosti.

Sestanek s Stalinom je bil nekaj nenavadnega za ameriškega poslanika, ker je železni diktator poznal, da je skoro nepristopen za vse tuje emske diplomate, zlasti za one, ki prihajajo iz zapada.

Poslanik je prišel v Kremlin sem in je stopil pri vratih Rdečega trga v ogromno palačo, kjer uradujejo rdeči mogotci. Pri vratih ga je sprejel načelnik protikola, ki ga je peljal v urad predsednika Kalinina.

Ko se je poslovil od Kalinina,

so ga peljali k Molotovu, ki je nekaj ministerski predsednik. Na tleh po hodnikih so bile krasne preproge, in tudi urad sam je bil sijajno dekoriran.

Ko sta se Molotov in Davies pozdravila, je vstopil pri istih vratih kot prej ameriški poslanik sam Stalin v urad. Davies ga je takoj spoznal. Šla sta si nasproti in krepko segla v roke.

Po 15 minutah pogovora je hotel Davies oditi, toda Stalin ga je prosil naj ostane za nadaljnji pomenek. Tako sta se menila cele dve uri.

Davies je pri pozdravu rekel Stalinu, da ga opominja na dejstvo, da je kapitalist, toda Stalin se je samo zasmejal in mahnil z roko, in ministerski predsednik Molotov je tudi udaril v smeh.

Anglija dela Italijo odgovorno za napade na angleške parnike v Sredozemskem morju

London, 9. junija. Angleška vlada namerava obtožiti laškega diktatorja Mussolinija, da je on direktno in indirektno odgovoren za napade, katere so povzročili nacionalistični zrakoplovci na angleške parnike v Sredozemskem morju.

Anglija je sicer sklenila s Mussolinijem prijateljsko pogodbo, toda ta pogodba stopi v veljavo šele, ko bodo španske zadeve rešene. S tem ima Anglija napram Italiji proste roke, dokler traja civilna vojna na Španskem.

V Angliji narašča nevolja napram španskim nacionalistom, ki skoro dnevno bombardirajo angleške parnike. Nacionalisti trdijo, da ti parniki dovažajo lo-

jalistem streljivo in drugo vojno opremo ter so prisiljeni napadati parnike.

Še večeraj so nacionalistični zrakoplovi vrgli 30 bomb v angleško пристanišče Gandia, ki se sicer nahaja v Španiji, toda je lastovano po Angleških. Pri tem sta bila potopljen adva manjša parnika.

Iz Rima se poroča, da je Vatikan večeraj ponovno protestiral pri generalu Francu, ker nacionalistična letala bombardirajo mesta s civilnim prebivalstvom. To je že tretji protest Vatikana napram generalu Francu. Papež pravi, da je proti vsem pravilom človečanstva ubijati popolnoma nedolžne ljudi.

Volivne koč

Vodstvo C. I. O. unije je naprosilo volivni odbor, da odpre vse volivne koč v mestu dan pred primarnimi volitvami, da se tako da prilika tisočerm, da se registrirajo. Radi slabih časov nimajo mnogi denarja, da bi se vozili v mesto v urad volivnega odbora za registracijo, dočim je pot do volivnih koč kratka in bi se tisočim omogočila registracija.

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ

Društvo sv. Ane št. 4 S. D. Z. je pri svoji zadnji seji izvolilo sledeče delegatinje za 9. redno konvencijo Zveze: Mary Bradach, Frances Novak, Genovefa Supan, Mary Skuly, Frances Zust, Johana Gornik, Pauline Zigman, Katarina Perme, Ana Erbežnik in Jennie Lube. Društvo ima torej deset delegatinj, kar tudi zasluži po svojem ogromnem številu članic.

Nova bolnišnica

Miss Veronica Turk, hčerka Mr. in Mrs. John Turk, 9809 Yale Ave., je pravkar graduirala iz St. Alexis bolnišnice kot bolničarka in sicer z odličnim uspehom. Naše prav iskrene čestitke njej in njenim staršem.

V bolnišnici

V St. Alexis bolnišnico se je podala Mary Mačerol, 18611 Chicasaw Ave., lastnica znane La Salle Cafe gostilne. Želim ji skorajšnjega zdravlja.

Priporočilo

Rojakom se vljudno priporočata Matt in Antonia Prelc, 3858 St. Clair Ave. za obisk njihove domače gostilne.

Boljša voda

Zadnjih šest let so gradili v Clevelandu ogromni sistem za izboljšanje vode v jezeru, odkoder Clevelandčani dobivajo pitno in drugo vodo. Sistem je veljal \$25,000,000. Denar se je deloma dobil od računov za vodo, ki se je podražila leta 1933. Sedaj pa, ko je sistem gotov, pa ni denarja za operiranje slednjega. Vodstvo sistema pravi, da bo potrebovalo najmanj \$1,200,000 na leto, da bo sistem uspešno posloval. To je vzrok, da je mestna zbornica podražila vodo, da se dobi denar v ta svrhe. V Clevelandu je podražena voda za 40 odstotkov, v predmestjih pa za 75c od vsakih 1,000 kubičnih čevljev vode. Posledica poslovanja novega sistema bo: pitna voda bo mnogo bolj okusna in zdrava. Nenebne nevarnosti ne bo več, da se radi zauživanja vode razširi mrzlica ali druge bolezni. Kopanje ob obrežju bo mnogo bolj udobno in zdravo, kajti voda bo postala čistejša. Otol 15. junija boste že lahko čutili spremembo.

Na španski fronti

Hendaye, Francija, 9. junija. V prodiranju proti španskemu glavnemu mestu Valenciji so nacionalisti naleteli na nepričakovano oster odpor lojalistov. Borba se je raztegnila na 60 milj dolgo fronto. Ponekod so nacionalisti deloma napredovali, toda v več krajih so morali odnehati radi silnega odpora španske vladne armade. Večeraj se je izkrcalo v Algecirasu, ki je pod kontrolo nacionalistov, več tisoč Mavrov in Rifov, ki so namenjeni v Seville, Španija. Med španskimi nacionalističnimi častniki še vedno prevladuje bojazen, da bodo Italijani in Nemci v vojaškem smislu zasedli Španijo, kakor hitro bo civilna vojna gotova. O kaki vstaji v vrstah nacionalistov ne more biti govora kot zatrjuje general Franco.

Slovenska godba Bled

Godba se v prosti naravi mnogo bolje sliši kot v zaprti dvorani, in tako bo v nedeljo zelo prijetno na Stuskovih farmi v Wickliffe, kjer priredi slovenska godba Bled svoj prvi letošnji izlet. Ljudje jako radi zahajajo na prireditve te slovenske godbe, ki je najstarejša v naselbinah, toda imamo samo izvrstne godbenike v svojih vrstah. Igrani bodo razni komadi, pa tudi plesali boste lahko moderne ali starokrajске komade. Prostor ni daleč od Clevelanda ob prijazni Route No. 84. Občinstvo je prijazno vabljeno k veliki udeležbi.

Samo še 3 dni časa

Čas hitro beži za prigrisitev k izletu Slovenske ženske Zveze v domovino. Parnik Ile de France odplove iz New Yorka 22. junija. Vzame pa najmanj en teden časa, predno se dobi vse potrebne listine. Kdor bi se rad pridružil tej izvrstni družbi, naj se prijavi pri Mrs. Albini Novak, 1135 E. 71st St., ali pa pokliče po telefonu Henderson 1572 in pride Mrs. Novak osebno do vas. Čas odlaganja je pri kraju, in to je zadnja prilika, da se prigrisite!

V ameriški armadi

Mr. Henry Medved se nahaja že 15 mesecev pri ameriški armadi v Fort Knox, Ky. Sprva je bil pridružen v delavnici pri vojnih tankih, sedaj je pa bil premeščen v pisarno pri kapitanu. Pozdravlja lepo svoje prijatelje.

Državna postavodaja je "rešila" relifni problem. Posodila bo mestom \$1,500,000

Columbus, Ohio, 9. junija. Senatna zbornica državne postavodaje v državi Ohio je že pretekli teden sprejela predlog, da se reši relifni položaj v državi Ohio na ta način, da se mestom posodi poldrug milijon dolarjev za podporo brezposelnim.

Včeraj je tudi poslanska zbornica državne postavodaje sprejela isti predlog, katerega bo sedaj governor Davey najbrž podpisal in relifni položaj v državi Ohio bo "rešen," vsaj za par tednov.

Očividno je, da se državna postavodaja v Ohio ne zaveda ogromne odgovornosti glede relifa. Namesto, da bi se naredilo nekaj definitivnega, se pa "maši samo luknje" in končno brezposelni nikdar ne vedo, odkod naj pride prihodnja pomoč.

Glavni vzrok tega cincaja od strani državne postavodaje glede relifa brezposelnim je, ker v državni postavodaji so večino-

Gor čez izaro!

Tako bodo peli stoteri rojaki, ki so se za nedeljo 12. junija prijavili za jezerski izlet na parniku City of Erie, ki bo peljal v prijazni Put-in-Bay. Ta jezerski izlet priredi fara sv. Lovrenca. Lansko leto je bil parnik prenapolnjen in ljudje so bili vsi židane volje, kajti tak "piknik" se vrši samo enkrat v letu, pa je tedaj toliko bolj lušno. Na parniku bo igrala dobra godba, zavrteli se boste lahko, posamezne skupine pa se bodo zbrale in prepevale domače pesmi, da bo doneslo po jezeru. Za vse druge ugodnosti bo prav imenitno preskrbljeno. Za vstopnice vprašajte pri vseh odbornikih cerkve sv. Lovrenca, na St. Clair Ave. pri A. Kollandru, v Euclidu pa pri Mr. Dreniku. Toda hiteti morate, da ne boste zakasneli. Čas odhoda je točno ob 8:30 zjutraj v nedeljo.

Franco dolži lojaliste bombardiranja v Franciji

Burgos, Španija, 9. junija. Gen. Francisco Franco, vrhovni poveljnik španskih nacionalistov, je večeraj ostro in uradno zanikal, da bi bili oni zrakoplovi, ki so naredili te dni pogon nad francoskim ozemljem, last nacionalistov. Nasprotno, trdi Franco, on močno sumi, da so pogon povzročili zrakoplovi lojalistov v namenu, da nahujskajo Francijo napram nacionalistom. Lojalisti bi radi izzvali sedaj mednarodno vojno, ko vidi, da bodo poraženi v civilni vojni, je izjavil general Franco.

Iz New Yorka

Mr. Charles Terček, 15621 Holmes Ave., je odšel za en teden na počitnice v New York in nam piše, da so tam hiše precej višje od clevelandskih. Obenem pa lepo pozdravlja vse svoje prijatelje v Clevelandu.

Graduantinja

Miss Elizabeth Bijek, hčerka Mr. in Mrs. Anton Bijek, 3830 St. Clair Ave., je z odličnim uspehom graduirala na Notre Dame akademiji. Naše iskrene čestitke njej in njenim staršem!

Zadušnica

V nedeljo se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete ob 7:30 zjutraj sv. maša zadušnica za pokojnim Rev. V. Virantom.

ma farmerski zastopniki, ki so absolutno proti relifu. V Ohio je 66 podeželskih okrajev, kjer ne poznajo relifa.

Ti zastopniki farmerjev ne morejo razumeti, da ljudje v mestih ne pridelujejo vsega, kar je potrebno za življenje. Torej glasujejo ob vsaki mogoči priliki proti relifu.

Drugi vzrok pa je, ker državna postavodaja nikakor ni pri volji naložiti nove davke radi relifa. Letos so volitve in se postavodajci bojijo, da bodo poraženi, ako naložijo nove davke.

\$1,500,000 posojila, ki ga je dovolila državna postavodaja za relif večjim mestom, ne bo trajalo niti štiri tedne. Kaj bo potem, nihče ne ve.

Ko je bilo treba bivšim vojakom iz države Ohio izplačati \$200,000,000 za bonus, se je takoj dobil denar. Ko je pa treba danes nasiti vsaj za silo 300,000 lačnih ljudi, pa očividno denarja nikjer ni.

Mrs. Albina Novak

Številna in prijazna družba se je zbrala sinoči v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., ki je jako prijetno prenesla Mrs. Albino Novak, urednico "Zarje," ki je glasilo Slovenske ženske Zveze. Sestanek je bil namenjen za slovo priljubljeni Mrs. Novak, ki odpotuje 20. junija na obisk v staro domovino ob priliki izleta, ki ga priredi Slovenska ženska Zveza. Bil je prav prisrčen domač slovenski večer, ki bo navzočim ostal še dolgo v spominu. Mrs. Albina Novak je poznana v naselbinah kot najboljša organizatorica našega ženstva in je pač zaslužila, da smo se jo spomnili s tem poslovnim večerom! Au bon voyage, Albina!

Društvo sv. Križa

Na Zornovih prostorih na Bradley Rd. priredi v nedeljo društvo sv. Križa št. 214 K. S. K. J. piknik. Prostor so zelo prijazni in nekako poletno shajališče naših rojakov na zapadni strani mesta. In ker je društvo pripravilo vse ugodnosti za piknik, so rojaki iz zapada pa tudi iz vzhodne strani prijazno vabljeni, da se udeležijo nedeljskega izleta.

Oropana gostilna

V gostilni, katero vodi Mrs. Louise Penkala, 3284 E. 93rd St., se je sinoči nahajalo 25 gostov. V krmo pridejo trije nepoznanci, ki naročijo najprvo pijačo, katero so tudi plačali. Ko so pogasili žejno, je eden izmed njih stopil k vratom, potegnil revolver, drugi je ustrašoval gostilničarko in vseh 25 navzočih gostov, dočim je tretji potegnil iz registra \$485.00, nakar so vsi trije pobegnili.

Graduantinja

7. junija je graduirala na Euclid Shore High šoli Miss Josephine Jamnik in sicer z odličnim uspehom. Josephine je hčerka dobro poznane družine Mr. in Mrs. John Jamnik, 861 E. 222nd St., kjer že več let vodijo trgovino. Iskrene čestitke mladi učenci!

Graduantinja

V soboto 11. junija bo graduirala na John Hay Senior High šoli Miss Donna Vugrin, 6330 Carl Ave. Naše iskrene čestitke njej in njenim staršem.

Denar, plačan za umorjenega otroka, je bil najden

Miami, Fla., 9. junija. Državni generalni pravdnik je izjavil, da bo nemudoma sklical veliko poroto, ki naj dožene krivdo 21 let starega Franklina McCall, ki je včeraj pokazal tajni zvezni policiji prostor, kjer so našli truplo ugrabljenega 5-letnega Jimmie Cash in obenem dobili \$10,000, katere so plačali starši otroka zločincem, ki so objubili, da vrnejo otroka. Aretirani McCall je priznal, da je on pisal grozilna pisma staršem otroka in da je on sprejel denar od staršev. Oblasti so skrile mladega zločinca, ker se boje, da ga bodo ljudje linčali. Zvezni tajni agenti pričakujejo, da te dni aretirajo nadaljnega zarotnika v odplavlji Jimmy Casha. Postava države Floride pravi, da kdor odpelje nasilnim potom kako osebo, ali pomaga pri odplavlji, da mora biti obsojen v smrt. Truplo dečka so našli eno miljo od hiše, iz katere je bil odpeljan. Način, kako je bil umorjen, ni znan. Zdravniki so mnenja, da je bil zadavljen. Izredno pri tem je, da je McCall sam pomagal iskati pri pogonu za zločinci. V koliko je on kriv še ni znano, dognala pa bo to preiskava.

Preiskava vpeljana radi napada na Thomasa

Newark, N. J., 9. junija. Tukajšnji prosekutor se je izjavil, da je vpeljal preiskavo, ki naj dožene kdo je odgovoren za nemire, ki so nastali preteklo soboto v Newarku, ko je skušal govoriti Norman Thomas, socialistični vodja, ki je pa bil preprečen v tem, ko so ga vojni veterani začeli obmetavati z jajci. Posebni detektivni neodvisno vodijo preiskavo, dočim je preiskavo vpeljala tudi policija v Newarku. Thomas dolži policijo, da se je izneverila svoji nalogi in mu ni hotela pomagati, ko so ljudje začeli z napadom na njega. Mestni komisar se je pa včeraj izjavil, da ne bo več izdajal nobenih permitov za javne govore, razven vojaškim in patriotičnim organizacijam, ker je na javnih shodih že ponovno prišlo do tepeža.

Mladinski zbor

Mladinski pevski zbor Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi svoj izlet na Glachove prostore, na Chardon hribu, v nedeljo 12. junija. Kdor ima dobro voljo in ljubezen do slovenske pesmi in mladine, se bo gotovo udeležil. Igral bo Jankovih orkester. Razdeljenih bo tudi mnogo dobikov, ki so jih darovali naši trgovci, poleg onih, ki jih je kupil mladinski zbor. V slučaju dežja se bodo izletniki lahko zatekli pod drevesa, ki so jako košata. Izpred Slov. doma bo vozil truk, prvi ob 1. uri, drugi ob 2. uri popoldne. Mladci pevci in pevke naj bodo na mestu ob pravem času, seveda zaeno s starši.

Zadušnica

V ponedeljek, 13. junija, se bo ob 7. uri zjutraj brala v cerkvi Marije Vnebovzete zadušnica ob priliki sedmine pokojne Mary Bitene. Prijatelji in sorodniki ranjke so prijazno vabljeni.

Frances Gerbetz!

Kdo kaj ve za Frances Gerbetz, ki je svoječasnno stanovala na 1447 E. 173rd St. Ako omenjena čita te vrstice, je prijazno prošena, da se zgleda v našem uradu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmašalih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 135, Fri., June 10, 1938

Postava proti verižnim trgovinam

Eden najboljših in razumnih kongresmanov, ki se potegujejo za koristi in napredek malega trgovca, je gotovo Mr. Wright Patman iz države Texas. Ob vsaki priliki skuša Mr. Patman postavnim potom uničiti ali pa vsaj obtežiti obstoj kapitalističnih verižnih trgovin in pomagati malim trgovcem, ki so jedro ameriškega naroda. Nedavno tega je imel Mr. Patman značilen govor glede postave, oziroma postavnega predloga, ki se sedaj nahaja pred kongresom, in katerega se gotovi kongresmani bojijo odobriti, ker mislijo, da se bodo zamerili s tem kapitalističnim interesom. Mr. Patman se ne boji nikogar in pove direktno svoje mnenje.

Ker je postava glede verižnih trgovin tudi jako pomembna za kakih 2,000 naših slovenskih trgovcev po raznih mestih Zedinjenih držav, mislimo, da je času primerno, da omenimo govor Mr. Patmana, ki ga je imel nedavno tega proti verižnim trgovinam. Mr. Patman je povedal sledeče:

"Pred našo zbornico v kongresu se nahaja predlog, ki je znan po številki 9,464. Večini ljudem je znano, da ta predlog namerava uničiti monopolistične med-državne verižne trgovine, ki so tekom zadnjih 20 let uničile eksistenco 200,000 malih trgovcev, dočim so te trgovine prinesle milijone kakim dvajsetim ljudem. Ali je to pošteno in demokratično za tako državo kot je naša republika?"

"Moje mnenje je, da je ameriški narod bistveno pošten, da je ameriški razum zdrav, da bo ameriški narod vselej naredil, kar je pravilnega, ako se narodu raztolmači prava resnica. Naš veliki demokrat Thomas Jefferson je nekoč izjavil: 'Ako se ljudem razodene resnica, tedaj je naša demokracija varna.'"

"Jaz mislim, da sem na poštenu strani resnice, ako zagovarjam postavu, ki je naperjena proti verižnim trgovinam v Zedinjenih državah. O tem nimam nobenega dvoma. Niti naši najbolj učenjaki zagovorniki verižnih trgovin ne morejo odgovorjati našim argumentom. Ljudje spoznavajo resnico in verižne trgovine to čutijo. Gotovo pa je, kadar napademo tako mogočnega nasprotnika, kot so verižne trgovine v Zedinjenih državah, da zna nastati večja zmešnjava. Toda ljudje morajo zvedeti za resnico o verižnih trgovinah.

"Ni čuda, da verižne trgovine trošijo zadnje čase milijone dolarjev, da bi zavedle postavodajalce in da bi zakrile resnico napram ljudem o njih poslovanju. Te verižne trgovine izdajajo zadnje čase svoje časopise, da se zagovarjajo in pripovedujejo ljudem nekaj, kar ni resnica, poleg tega, da so poslale v Washington zgovorne lobiste, ki skušajo podkupiti senatorje in kongresmane, da bi glasovali proti kapitalističnim monopolom in proti koristim malega trgovca.

"Jaz mislim, da so roparji v naši ameriški industriji že dovolj dolgo na delu. In sedaj smo dobili še desperadne ljudi v naši trgovini, ki grozijo, da uničijo našo deželo, našo republiko. Naša dolžnost je, da preprečimo ogromen rop, ki se je vršil zadnja leta nad ameriškim narodom in ga uničimo v bodočnosti. Ameriške verižne trgovine so največja nevarnost, ki grozi ekonomskemu obstoju ameriškega naroda.

"In da se nam to posreči moramo povedati ameriškega narodu resnico glede poslovanja verižnih trgovin. Ne samo da so verižne trgovine uničile eksistenco stotisočev samostojnih trgovcev, pač pa so uničile tudi stotisoče farmarjev, od katerih kupujejo po najnižjih mogočih cenah poljedelske pridelke, dočim računajo za prodajo slednjih v svojih trgovinah najvišjo možno ceno. Kakor hitro se bo ameriški narod zavedel tega, bo opustil ameriške verižne trgovine in zopet začel kupovati pri malih trgovcih, pri katerih ne dobi samo točne, lojalne in čiste postrežbe, pač pa tudi najnižje mogoče cene. Na razpolago je tisoče dokazov, da je v verižnih trgovinah dražje blago kot pa v trgovinah malih ameriških trgovcev.

"In ako nam bodo neodvisni trgovci Amerike ter pošten ameriški narod dali podporo v našem prizadevanju, da obdavčimo verižne trgovine kar največ mogoče, tedaj mislim, da bo to ljudska zmaga, ki bo prinesla ameriškega narodu sijajno korist. V mislih imam milijonarje, kakih 20 njih, ki se vozijo po svojih jachtah in zapravljajo denar na milijone, dočim slabo plačani uslužbenci verižnih trgovin prodajajo za nje blago, ki je v največ slučajih dražje kot pri neodvisnih trgovcih.

(Konec jutri.)

Kaj pravile!

Učenci trdijo, da z umetno krvjo lahko vzgoje mnogo večje živali, kot jih imamo danes. Tako pravijo, da je čisto lahko mogoče vzgojiti zajca, ki bo velik kot osel. Oh, ko bi se to uresničilo! Kako lepo bi bilo videti, ko bi dirjali po gmajni taki zajci! Pa tudi za cilj bi bili nekoliko boljše, kot so sedanj. En tak zajec bi zadostoval lovčevim družini za vsi zimo. Kako bi se lovec postavil, če bi jih prinesel domov kakih pet, obešenih preko ramena.

BESEDA IZ NARODA

Ljubiteljem narave

Vsem izletnikom, ki nameravajo posetiti svoj rojstni kraj, bi priporočal, da ne zamudijo prilike, da si ogledajo gorenski kot. Čisti zrak, srebrne studenčnice, reke, jezera, na čelu očaka Triglava, je prava predpoda-ba svetovno znane Švice.

Bled naj bi bila prva postaja, uro in pol hoda vam vzame okoli jezera. S tem si ogledate moderne vile, hotele, zdravilišča in starodavni grad. Na otoku je cerkva, kamor dospete s čolnom. Ko ste si ogledali otok Bleški, se peljite z avtom k mrzlemu studencu na Pokljuko, notri pod Triglav. Nazaj izstopite na Rečici pri Gorjah. Od tam imate dve uri hoda skozi Vintgar na Dobravo. Vintgar je ozka soteska, po kateri teče voda Radovna. V tej soteski so v skalo vsevani mostiči, da se skoro grozno vidi, bati se pa ni; na mostu nad šumom, če niste trdni, se rado v glavi zavrti.

Na Dobravi vzemite železnico, katera vas pelje v Bohinjsko, katera vas pelje v Bohinjsko. Iz postaje na Bohinjski Bistrici vzemite bus, ki vas pelje tik k izviru Savice. S tem se vam nudi zelo lepa panorama ob Bohinjskem jezeru. Starodavna cerkva sv. Janeza, pri jezeru hotel in cerkva sv. Duha. Za one, ki so dobri v nogah, je priporočljivo, da se uspejo na Komno. Tri ure hoda v strmino, po lepi poti dospete do štirinadstropnega hotela na Komni. Od tam imate razgled celega Bohinja. Malo naprej je pa planinska kočica pod Bogatinom, tam boste videli razvaline vojašnice, katere so služile za časa svetovne vojne. Ne prezrite si ogledati tam pokopališče, katero je še vedno dobro ohranjeno. Največ užitka boste imeli, če si najamete vodnika, kateri vam bo vse v podrobnosti razkazal. Iz Komne je dve uri in pol hoda po lepo urejeni planinski poti do sedmerih jezer. Čuda narave, v sinjih skalah se pretaka voda izpod Triglava, iz jezera v jezero. V nekaterih krajih na vrhu, drugje pa izginja pod zemljo.

Pri sedmerih jezerih je grob ruskih mučnikov; spomenik so postavili slovenski planinci. Mogoče, da sem o tem že enkrat pisal, pa vseeno je dobro za tiste, ki nameravajo te kraje obiskati, da vedo zgodovino teh mučnikov. Za časa svetovne vojne so padli Rusi v avstrijsko ujetništvo, katere je pa avstrijsko vojaštvo prisililo k delu, da so ob italijanski meji po gorah delali pota. Dva ruska vojaka, ki sta vedela, da jih postava ne veže k delu, sta pobegnili. Avstrijski vojaki so ju pa zalotili ter ju na mestu ustrelili.

Od sedmerih jezer pa vodi dobra pot štiri ure hoda do Aleksandrove kočice pod Triglavom in samo eno uro je še do vrh Triglava. Iz malega Triglava pa vodi druga pot do planinske kočice na Kredarico. 2,515 metrov nad morsk gladino boste lahko pri službi božji. Na Kredarici je kapela Lurške Matere Božje, pa skoro ni dneva v poletnem času, da ne bi bil kakšen duhoven v Aljaževem kotu.

S Kredarice, ko se spustite v dolino do kočice v Vratih, je hoda štiri do pet ur navzdol. Od kočice v Vratih je pa pot, da se lahko peljete z avtom proti Dovjem v Mojstrano. Ne pozabite si pa ogledati med potjo vodopad Peričnik; 52 metrov visoko pada voda čez skale, tako da je možno iti okoli vodopada. V sončnih dnevih dela pršnje v vseh različnih barvah mavrice.

Na Dovjem pa vzemite vlak do Planice Rateče, tik italijanske meje, si ogledajte največjo

drsalnico na svetu, na kateri je možno v zimskem času narediti skok do 160 metrov po zraku. Od Planice greste pa v Kranjsko goro, pod sivimi skalami vasica, kar vam nudi romantičen razgled.

Vse kar sem navedel, če ste ljubitelj narave, vam bo ogromno plačilo, če posetite te kraje. Tudi je priporočljivo, da imate s seboj aparat za slikanje, s čemer imate od vašega izleta lep spomin.

P. K.

Prva proslava Bliss Road Coal Co.

Vsakemu je poznana lepa in prijazna Stuska farma. Kolikor mi je znana zgodovina, so jo že Indijanci krstili za "Dolino veselja." In ravno to dolino veselja si je izbral podjetje Bliss Rd. Coal Co., da napravi tam svoj prvi piknik. V resnici so lastniki tega podjetja pokazali, da so v resnici pravi slovenski fantje. Firma je oddala 15 ton premoga zastoj srečnim imeteljem listkov, pet ali šest kvortov ta kratkega in še dosti druge drobnarije. Kaj je vse bilo v košarah ne vem, mislim pa, da je bil ta črni sladkor. Udeležba je bila prav izvrstna.

To je znamenje, da se narod v resnici zanima za to podjetje. Pa zakaj se ne bi, saj je vendar slovensko podjetje. Ako jim bomo stali na strani, bodo drugo leto dali še enkrat toliko nagrad. Poleg tega nabavijo še kakih pet truckov več in tako bi zopet več naših ljudi dobilo delo in kruh. Ako imamo pravo zavest v sebi, se bomo gotovo v slučaju potrebe obrnili na slovensko podjetje Bliss Rd. Coal Co.

Vrhunec veselja je bil, ko se je prikazal ljubljanski čevljar in župan. Opravičil se je, da se je zamudil pri Jadranu. V par minutah je imel celo krdele okrog sebe.

Lepo je opazovati našega Franka Ruperta, kako ti v veseljem srcom prepeva. Vse narvoče občinstvo se je radovalo do poznega večera.

Kolikokrat se slišijo pritožbe, da bodo židje spravili vse pod svoje roke. Seve, to bi ne bilo nič čudnega, ker juda podpira, moralno in materialno. Pa Slovenci tako delamo? Ne! Ljubše nam je, da gre Slovenec rakovo pot kot pa žid. Znano je, da žida rojaki trikrat podprejo, pa naj bo v tem ali onem podjetju. Če mu pa še potem ne uspeva, mu vzamejo židovsko ime s tem, da ga pošljejo k pleskarju, da mu izravna nos. Potem pa pravijo, naj gre med ljudi, ki niso zedinjeni in tam boš morda uspel. Pozdrav!

George Nagode.

Dobremu očetu Jos. Mažir na sveži grob

V domačem kraju vas je ruša tam zakrila, pri dragih, znanih, truplo vaše spi,

vaša duša se je k Bogu povrnila, vam — večni mir nad zvezdami...

Pravkar sem iz drage domovine, sprejela žalostno vest, da so umrli v Mariboru dobri in daleč znani oče g. Jos. Mažir v 90. letu starosti. Umrli so pri svoji hčerki Julki Mlinarič, a počivati so želeli v domačem kraju, pri svoji blagi ženi in dobrih znanih, pri ljubi sv. Ani v Slovenskih gorah.

Sežem po peru, da napišem par vrstic njim v spomin v Ameriški Domovini, saj so bili oče tudi v Ameriki dobro znani, ker tukaj pastiruje že dolgo vrsto

let dobro znani njihov sin, Rev. France Mažir, kateremu izrekam v imenu vseh, ob bridki izgubi ljubljenege očeta, globoko, iskreno sožalje.

Solza se mi je zalesketala ob novici v očesu, saj so mi vsi dobri znanci, na katere hranim mnogo lepih spominov ter potrdim, da so živeli vsi v veliki ljubezni ter bi ne mogla dovolj opisati, kako radi so imeli blaga mama č. g. Frančeka. A nimam besed za skrb, katero je on, s samo njemu lastno darežljivostjo, skrbel za svojega očeta in mamo in vse svoje. Koliko je žrtvoval za njihovo zlato poroko.

Sveži so še spomini, ko smo imeli v naši fari kar tri bogoslovce, katerih smo se veselili domači farani. Med temi je bil tretji tudi č. g. F. Mažir. Bila sem srečna med belimi regimenti svatov tudi jaz na njegovi novi maši, v lepo okinčani utici.

Koliko so takrat dragi Mažirjev oče skrbeli in kako so se veselili tega dogodka. Večno delo, večna skrb, so vam bile zveste spremljevalke vse življenje. A prav pristočno in prijazno ste kazali lice proti vsakemu. Čutečo besedo ste imeli do vsakega. Bili ste dober mož, veren sin naših krasnih Slovenskih gor. Vaše ime in spomin na Vas pa bomo ohranili v srcu ter molili iskreno za Vas, želeč Vam: Večna luč naj Vam sveti!

Dokončano zdaj je vaše vse trpljenje,

v raju večnem prosite tam vi; večnost srečno, večno nam življenje,

naj smo tamkaj večno srečni vsi.

Marija Kurnik.

Mac Grey — doma

Mac Grey, čigar roke so s trdnim prijemom držale za krmi njegovega letala, se je sklonil nizdol in pogledal v globino. Divjala je borba na življenje in smrt. Čeprav bi mu uspelo, da bi mogel pristati, bi bil vendarle sredi tolpe samih zločincev, ki so bili pripravljeni na boj do konca. Toda Mac Grey, neustrašeni detektiv, človek, ki ni imel živcev, se ni bal. Saj ni bilo zdaj prvič v njegovem življenju, ko se je moral s svojo posebno strojno pištolo boriti sam proti večkratni premoči! To pot je bilo treba pokončati tolpo tihotapev z mamili. Železna odločnost se je izražala na potezah krepko začrtanega obraza drznega detektiva, stisnil je zobe in se pripravil, da pristane ...

"Mac," ga je opomnil glas, "ura je že enajst."

Mac Grey, mnogo čitani pisatelj napetih detektivskih in pustolovskih romanov, ki je dal svojim junakom tudi svoje lastno ime, je zavzdihnil in cudožil pero in je skrbno osušil poslednjo stran rokopisa.

"Oh, Betka," je rekel, "vprav zdajle sem bil tako v ognju, pa si me zmotila! Saj veš, da sem bil pravkar pri tem, kako bom obvladal ducat gangsterjev. Prav zdajle sem bil v svojem letalu nad skrivališčem teh zločincev, hotel sem pristati, napasti hišo in vse po vrsti aretirati!"

"Mac," je nežno ponovila gospa Greyeva, "vrni se nazaj na zemljo! Čas je, da vzamete zdravilne kapljice." Vsa v skrbeh je dala možu kozarec in on je poslušno požrl grenko zdravilo.

"Rrrr, kakšna grozna žlobudra," se je stresel in se ozrl proti oknu. "Ali bi ne spustila malo svežega zraka v sobo, Betka?"

Gospa Greyeva je odkimala, rekoč: "Ljubi moj, pazi se moraš, tale zimska megla je je strup za tvoj revmatizem!"

Gospod Grey je z vzdihom vstal. "Res je, saj danes me že zbada v kolenu. Časih bi od bolečin kar vpil. A tako slab zrak je v sobi!"

"Ker si toliko smotk pokazal! Zdravnik ti jih je preporočil, Mac!"

Mac je udaril s pestjo po mizi:

"Presneto, jaz, junak toliko drznih pustolovčin, se pa ne dam kar tako! Veruj mi, Betka, jaz bi bil prav tako izvrsten detektiv, kakor sem odlični pisatelj. Saj sem kar rojen za ježo, za pilota, strelca in rokoborca z nevarnimi zločinci!"

"Dragi moj," je gospa Greyeva prekinila navdušenje svojega moža, "nikar ne pozabi, da si že prileten, razvajen gospod, ki si že kar preveč len, da bi šel na dan po eno uro na sprehod. Ti rad dobro ješ in si vesel, če moreš ob deveh zvečer v postelji. Saj ni, da bi ti s tem kaj očitala, vendar, bodi zadovoljen, da te čitatelji tvojih knjig osebno ne poznajo. Tako — zdaj pa pojdi v kopalnico, skrajni čas je že, da daš koleno v aparat z vročim zrakov!"

Čez uro nato je Mac Grey že spet sedel za pisalnikom in je začel pisati nove dogodivščine. Bil je neumoren delavec in je pisal že svoj tri in petdeseti kriminalni roman. Spet in spet si je izmišljal nove in napete prizore, nove vrste zločinov, ki jih je na milijone čitateljev strastno požiral. Mac Grey je živel in doživljal vse s svojimi junaki in gospej Betki je bilo kar težko spraviti ga iz kraljestva njegovih kriminalnih domišljij. Sicer je živel gospod Grey prav lagodno življenje in nobene romantike ni bilo v tem življenju. In dasi je v svojih romanih tako rad prikazoval mrlične in ranjence, čeprav se je veselil ob napadnih, preganjanjih in najhujših nevarnostih, ki si jih je izmišljal in spravljal z njimi čitatelje v trepet in strah, mu je bil vendar za njegovo osebo mir nad vse.

Zatorej je Mac Grey to dopoldne jako nerad odložil pero in je ves razkašen vstal, ko je nenadoma zaslišal glasno prerekanje v predsobi. A že so se sunkoma odprla vrata in v sobo je planil neznanec ves iz sebe.

"Pomagajte mi," je zavpil jako razburjeno, "pomagajte mi! Zločinci so mi za petami, napasti so me hoteli. Le s težavo sem jim mogel zbežati v to hišo. Vrata v stanovanje moramo zgraditi."

"Kaj ...?" se je zgrozil Mac Grey.

Neznanec je zgrabil pisatelja za roko in ga tiral v predsobo. Ondi sta pravkar kuharica in njegova žena porivali omaro pred vrata.

"Poprimite!" je jako odločno pozval neznanec Mac Greya. Slušal je. Sploh so se vsi pokoravali navodilom neznanca, porivali so pohištvo k vratom, zastavljali so jih z mizami, stoli in so slednjič vsi stopili v Mac Greyevo sobo.

"Ali imate kako gasilsko lestvico?" je vprašal neznanec. "Moram na kak način pobegniti, zakaj dolgo jih tista barikada ne bo zadrževala!"

Gospod Grey si je z robcem obrisal potno čelo. "Gasilsko lestvico ...?" je zamomljal. "Pojdite!" Odvedel je neznanca v kopalnico in mu je pokazal majhno okno.

Neznane se je urno ko mačka povzpela kvišku, sunil je v okno in vzkliknil: "Izvrstno! Da sem le za deset minut pred njimi, pa bom rešen!" Prijazno je pokimal Mac Greyu in je izginil.

Mac se je opotekel k svoji pisalni mizi in je telefoniral

policiji. Precej časa je trajalo, preden je mogel v svoji razburjenosti razločno povedati, kaj da želi. "Poslijte mi nekaj avtov izvežanih redarjev ...," je zasopihal in je povedal svoje ime. "Pa brž ... da ne bo prepozno! Seveda, seveda, pisatelj Mac Grey sem. Ne, ne, samokresa nimam ... Tak brž, brž, prosim!"

"Mac," je mirno pripomnila gospa, "tale reč mi ni prav nič všeč."

Takrat je zagrmelo od trušča in hrušča pred vrati. Mac je zaslišal klice: "Odprite! Odprite!" Nato so zabobneli udarci na vrata.

"Vse nas bodo poklali," je zastokal Mac Grey. "... Oh, Betka, kakšen strašen konec!" Z glasnim treskom se je zrušila pohištevna barikada in nato so vdrli redarji s samokresmi v rokah v sobo. Mac Grey je koj dvignil roke.

"Le dajte roke doli," je prijazno spregovoril nadzornik Sullivan. "Hvala Bogu, da ste še živi. Toda ... Nadzornik Sullivan se je zmajaje z glavo ozrl naokoli, "toda, povejte mi, kje pa je tisti, ki ga mi zasledujemo?"

Mac Grey je strmel v nadzornika. Bil je še ves preplašen in mu ta reč še ni prišla do živega. A ko je zagledal rogačje se obzreval redarjev, se mu je začelo svitati.

"Ah, kakšen bedak," je zamrmral, "kakšen strašen bedak!"

"Nič zato," ga je tolažil nadzornik Sullivan, "prav radi bremo vaše zgodbe, čeprav so še tako neverjetne. A zdaj ste imeli vsaj enkrat priliko spoznati resničnega gangsterja ..."

ZAHVALA

Iz starega kraja sem bil dobil prošnjo, da bi se kaj nabralo in pomagalo rojakom za gasilski dom v naši vasi Zvirče, fara Hlinje. Gasilski dom in brizgalno že imajo, kar jih stane veliko vsoto denarja. Zato sem poskusil, da jim malo pomagam in nabral nekaj prispevkov. Težko mi je v teh slabihih časih ljudi nadlegovati, zato sem se oglasil samo pri nekaterih rojakih, katerih imena tu priobčim in so darovali sledeče: Klub Hlinje \$7, Joseph Strekal \$3; po \$2: John Strekal, Jacob Strekal, Charles Skufca, Charles Hočevvar (Pavleč), John Hočevvar, Mrs. Johana Strnad \$1.50. Po \$1: Anton Blatnik, Jernej Tomšič, Vera Sepec, John Skufca, Mary Dejak, Angela Pinaat, Antonia Zupec, Peter Levstik, Vencel Blatnik, Peter Konte, Pivkov Karol, Andy Hočevvar, Ana Zupantič. Po 50c: Franci Unučič, Frank Perko, John Fortuna (Popotnik); John B. Fortuna 40c, Frances Lipnos 30c. Vsega skupaj \$36.70.

Tem potom se prav pristočno zahvaljujem vsem darovalcem in darovalkam, ker ste pripomogli, da se olajša dolg našim rojakom doma v teh težkih časih.

Joseph Strekal,
3419 E. 102d St.

—V Višnji gori je 25. maja umrla splošno znana in priljubljena posestnica in gostilničarka ga. Ana Kralj. Dočakala je visoko starost 85 let. Njeno doživetje so zlasti poznali reveži. Niti eden ni odšel praznih rok, če se je oglasil pri njej. Za njo žalujejo njen sin Alojzij, ki je župnik v Gočah na Primskem, in tri hčere Ana, Angela in Kristina.

—Na Studencu pri Ljubljani je umrla Ivana Hočevvar roj. Koman (po domače Koderman).

—V Ljubljani je umrl Jakob Bricelj, železniški uslužbenec.

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

Po nemškem izvirniku K. Maya

Razrezala sva jo z noži, odstranila sadro in stopil sem na nogo. Nič me ni bolela. Stopil sem celo nekaj korakov po sobi, se naslonil na nogo, šlo je. Zdrav sem bil. Poškodba le ni bila tako nevarna, kakor sem se bal.

"Hvala Allahu —!" se je veselil Halef. "In tehle bolniških škornjev ti pač ne bo treba več obuti? Sicer pa jih je voda res prav žalostno spremenila."

"Ne bom jih več rabil, upam."

"Pa jih bova poklonila delavcem, imajo jih lahko za kavin cedilnik. Kajti v teh krajih kavo precejajo, menda, da jim preveč dobro ne tekne. Allah ima pač različne ljudi v svojem kraljestvu —"

In spet boš obul svoje visoke, svetle škornje! V njih, veš, si čisto drugačen človek! V temle bolniškem obuvalu si bil podoben dedu svojega pradedu, ki je izgubil zobe že pred potopom.

Ti jih naj prinesem?"

Obul sem usnjate škornje, stopil po sobi in našel, da dajo nogi opore. Mnogo itak ni bilo treba hoditi, saj smo cele dneve presedeli v sedlu.

Izposojena obleka se mi je čisto dobro prilegala, lastnik, delavski nadzornik, je bil približno moje postave. Vesel me je bil, ko me je prišel gledat, in povabil naju je v svojo barako, žena da bi se mi rada zahvalila.

Pred barakami so sedeli delavci pri obedu. Koruzen močnik so zajemali iz velikanskih skled, sami domačini so bili, skromni ljudje, dan za dnem so otepali svoj močnik, zaslužene piastre pa देvali na stran.

Nadzornikova žena se mi je vneto zahvaljevala. Nisem ji pustil govoriti. Oba z ženo sta bila kristjana.

"Veseli me, da si tudi ti kristjan!" je pravil.

"Odkod pa veš, da sem?"

"Tvoja spremljevalca sta mi pravila, medtem ko si se preoblačil. Čul sem tudi, da nisi podanik sultanov, ampak da si doma iz Nemčije."

"Ti pa si tod doma?"

"O ne. Kar nas je delavcev, smo skoraj vsi s hribov. Tukajšnjim ljudem ne diši tako delo, mi pa smo ga vajeni. Ko se je razvedelo, da se bo dalo pri železnici zaslužiti, so se kar cele vasi napotile k Vardarju. Zaslužimo, reveži smo v hribih, lepe piastre bomo prinesli domov."

"Nadzornik si?"

"Po poklicu sem stavbenik. Ponudil sem se, pa so me naredili za delovodjo."

"Stavbenik —? Si obiskoval višje šole?"

"Ne. Dva sinova sva doma. Starejši bo prevzel posestvo, sam pa sem šel v svet in se učil pri stavbeniku v Skoplju."

"Kaj pa je tvoj oče?"

"Čoban je — ovčar."

"Kje?"

"Kakih osem ur odtod."

"Blizu Skoplja?"

"Ne. Na zapadu, ob reki Treski."

Prisluhnil sem.

Ali nista Halef in Očko zvedela, da bodo ubežniki čakali na Suefa v konaku ob Treski? Prej ko slej sem moral za njimi. Suef je bil že pred nami, zelo bi mi bilo ustrezno, če bi sam našel konak in če bi mi ne bilo treba iskati Suefovih sledov.

"Ali je tam kaka vas?"

"Ne, niti naselbina ni. Le dve hiši stojita ob reki, ena je naša, druga pa sosedova, ki ima obenem tudi konak. Zato

pravimo kraju konak ob Treski."

"Izvrstno!"

"Zakaj?"

"Ker iščem tisti konak."

"Tja misliš jezdit? Čemu? H konakžiji?"

"Najbrž."

Začudil se je.

"Najbrž —? Torej še sam ne veš h komu?"

"Ne. Pa bom že še zvedel. Si videl tistega človeka, ki se je s tvojo ženo vozil v čolnu?"

"Da. Padel je v vodo, pa se je rešil."

"Njegov konj ga je rešil. No, za tistim moram. V konak ob Treski je namenjen, tam ga čakajo ljudje, ki moram z njimi govoriti nekaj resnih besed."

"Čuje se, kot da si niste ravno preveč dobri prijatelji."

"Uganil si!"

"Kdo pa so tisti ljudje?"

"Najbrž si jih sam tudi videl. Davi so se prepeljali na brodu. V konak ob Treski jezdijo."

"Zakaj pa moraš za njimi?"

"Velik zločin nameravamo, ki ga moram preprečiti."

Povej, ali nisi morebiti enega izmed njih poznal?"

"Da —! Manah el-Barša je bil poleg, nekdanji davkar iz Skoplja. Ko je jezdil mimo mene, mi je grozil."

"Zakaj?"

"Sovraži me. Pobiral je haradž — davek, ki ga v Turčiji plačujejo kristjani —, pa je zahteval desetkrat več, nego smo mu dolžni plačati. Seveda mu nisem toliko dal. Tudi druge je ogoljufal, zmenili smo se in ga naznanili. Za velike vsote je ogoljufal kristjane."

"Torej naznanili ste ga? So ga kaznovali?"

"Ne. Pobegnil je. Pravijo, da je vzel državni denar s seboj, izpraznil da je blagajno. Odstavili so ga in ne sme se več prikazati v Skoplju. Iščejo ga."

Torej za tistim človekom potuješ —? Z našim konakdžijem sta si dobra prijatelja, najbrž je k njemu namenjen."

"Bi mi popisal pot h konaku?"

"Poti ni lahko najti. Dobro mora poznati hribe, kdor hoče priti odtod naravnost h konaku. Popisal bi ti pot, pa bojim se, da ti ne bo mnogo koristilo."

"Ali poznaš koga med delavci, ki bi mi bil za kašipota?"

"Seveda! Več jih je, ki so blizu tam doma. Delovodja sem, pravico imam, da smem dati delavcem dopust v njihovih slučajih."

Pomišljal je pa dejal:

"Lahko ti ustrezem. Dal ti bom zanesljivo človeka, hribe pozna prav tako dobro kakor jaz."

"Kdo pa je?"

"Moj svak, brat moje žene. Hvaležen ti je, da si jo rešil. In ko bo oče zvedel, kaj si storil za nas, te bo rad sprejel pod streho."

Seveda sem bil vesel ponudbe.

"Kako daleč je od vaše hiše pa do konaka?"

"Dobri dve minuti."

"Konakdžij nas bo torej videl, ko prispemo?"

"Ali želiš, da bi te ne videl?"

"Vsaj prezgodaj ne sme zvedeti za nas."

"Dobro! Svak te bo vodil tako, da te nihče ne bo opazil. Misliš že danes odpotovati?"

"Prej ko mogoče."

"Osem ur je hoda, trda tema bo, ko prispete, nihče vas ne bo videl."

(Dalje prihodnjič)

JOŽ GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Pri sv. Mariji onkraj Tibere. — Pri sv. Ceciliji. — Kako so našli truplo sv. Cecilije. — Grob sv. Cecilije. — Boginja Minerva. — V židovski sinagogi. — Pred narodnim spomenikom. — Pred beneško palačo.

Drugi dan smo zopet nadaljevali z ogledovanjem po Rimu. Med drugimi smo si ogledali cerkev sv. Marije onkraj Tibere (Trastevere), ki se nahaja pod vzhodnim lepega Janikula. Tu je bila prva javna cerkev v Rimu še v prvi polovici tretjega stoletja. Na tem kraju je stalo staro zavetišče, ki je bilo pa zapuščeno. Preje so tam prebivali stari vojaki. To zavetišče so potem kupili kristjani ter ga preuredili za cerkev, kjer so se potem shajali k službi božji. To, da je ondi krščanska cerkev, pa ni bilo ni malo povšeči ondotnim gostilničarjem, ki so imeli v tem okraju svoje gostilne, pa so hoteli imeti ta prostor zase. Tozadevno so se pritožili na tedanjega cesarja Aleksandra Severa (222-235).

To pravdo med gostilničarji in kristjani je cesar zelo pametno razsodil in sicer kristjanom v prid. Dejal je da je bolje, da se tu časti božanstvo kakoršnokoli že, nego da bi bil v rokah krčmarjev. Tako so kristjani legalno zmagali nad gostilničarji. Iz tega se razvidi, da gostilničarji niso bili kaj dobro zapisani pri cesarju.

Ta cerkev, ki je bila pozneje večkrat prezidana, je posvečena preblaženi Devici Mariji, katero so kristjani tako častili že v prvih stoletjih. Cerkev je zelo lepa in tudi znamenita. Legenda pripoveduje, da je bil na tem kraju, kjer je cerkev, oljni studenec, ki je privedel iz zemlje tedaj, ko je bil v Betlehemu rojen Jezus Kristus. Tok studenca da je bil tako močan, da je pritekel prav v reko Tiber. Se danes kažejo tam kraj tega oljnega vreleca. Pod velikim oltarjem te cerkve počiva papež in mučenec sv. Kalist in v tej cerkvi počiva več drugih svetih mučencev in svetnikov.

Nekoliko dalje proti Tiberi se pride do cerkve sv. Cecilije, katero smo si tudi ogledali. Po cesti San Cecilia pridemo v nič kaj prikupljiv del mesta, kjer stanujejo večina delavski sloji. To se zlasti vidi na poslopih, prodajalnah, a zlasti pa na obnošenih oblekah, ki jasno pričajo, da je tu bolj revni del mesta. Ljudje, dasi siromašni, so še dokaj prijazni. Bolj razposajeni so kužtrasti otroci, ki se jih je ob našem prihodu nabralo prav čedno število v pričakovanju, da dobe kaj drobiža; kričali in skakali so okrog nas, da smo posegli v žep in dali vsakemu nekaj, ampak niso bili kakemu dovoljni. V to so posegli ondotni prebivalci ter ukazali otrokom, da se poberejo. Nato so kužtrasti bosopetci drug za drugim izginili, mi pa smo obrnili korake proti svetišču sv. Cecilije.

Visok zid, ki je ob ulici, zapira pogled na cerkev sv. Cecilije. Na prvi pogled se zdi človeku malo čudno, da je tu pred cerkvijo zid, toda ko človek gleda tisto razposajeno mladež, ki se drvi po ulicah, pa takoj razume, da je to zelo na mestu, da je tu zid, v katerem so velika vrata, ki zapirajo vhod pred raznimi paglavci. Skozi vrata, ki niso zaklenjena ter pristopna vsem, ki si žele ogledati svetišče, vstopimo in pred seboj zagledamo lepo dvorišče, sredi njega pa lep vodomet, krog njega pa v četverkotih zasajeno lepo zeleno grmičje in rože. Skratka, lep majhen park, ki ni

prav nič v skladu z okolico. Za tem lepim dvoriščem je pa ljubka cerkev, bolj srednje velikosti, cerkev sv. Cecilije, kjer je bil nekoč pravi zemeljski dom svetnice. Tu je ona pretrpela mučniško smrt in tukaj sedaj tudi počiva. Stopimo v predvor, nato pa skozi velika srednja vrata v svetišče te tako odlične svetnice-mučenice.

Cerkev sv. Cecilije ni posebno velika, toda lepo urejena in ozaljšana, ter je name kakor tudi na druge napravila zelo lep vtis. Lepe slike predočujejo mučeništvo in poveličanje svetnice. Zlasti je lepa Renijeva slika, ki predstavlja svetnico ko kleči, poleg nje pa stoji z visoko dvignjenim mečem rabelj, da ji odseka glavo. Na obrazu se ji vidi, s kakšnim svetim mirom sprejema ta smrtni udarec z mečem. Pri pogledu nanjo človek nehote vzklikne: O, mučniška smrt, kako si lepa! Pod velikim oltarjem smo si ogledali velik marmornat kip, ki predočuje svetnico v tisti legi, kakor so jo našli tedaj, ko so odprli krsto ter zagledali pred seboj nestrohnjeno truplo svetnice.

Kakor sem že omenil, so truplo sv. Cecilije našli leta 821 v Kalistovih katakombah. Truplo je bilo nestrohnjeno in papež Pashal je dal truplo svetnice prenesti iz katakomb v to cerkev. Položili so jo v krsto iz cipresnega lesa, katero so potem položili v marmornasto krsto, ki se je nahajala pod velikim oltarjem. Ob isti priliki so tudi našli ostanke sv. mučencev: sv. Valerijana, ki je bil ženin sv. Cecilije, ter njegovega brata sv. Tiburcija in sv. Maksima, ki je bil z njim vred mučen. Vse to so položili v drugo marmornasto krsto poleg sv. Cecilije. Tako je ostalo blizu 800 let. Leta 1599 pa je dal kardinal Sfondrati cerkev sv. Cecilije popraviti in prenoviti. Pri tem delu so pod velikim oltarjem našli dve marmornati krsti. Ko odpro prvo, zagledajo v njej krsto iz cipresnega lesa in ko odpro še to, zagledajo pred seboj nestrohnjeno truplo sv. Cecilije, ki je ležala pred njimi kakor da spi. Nemalo so ostmeli nad to dragoceno najdbo in na lice mesta je med drugimi prihitel tudi papež Klemen VIII., ki je kleče počastil svetnico. Pri pogledu na svetnico se je strogi in odločni Klemen VIII. razjokal kakor otrok in ni se upal dotakniti. K temu velevažnemu odkritju so poklicali kot pričue dva slavna učenjaka, da pričata o resničnosti tega odkritja. To sta bila zgodovinar Baroni in pa slavni raziskovalec katakomb Bosio. Nato so poklicali še Štefana Maderna, najboljšega umetnika tiste dobe, da je svetnico najprvo narisal, potem pa jo je izklesal iz najfinejšega marmorja, tako kot jo je videl s svojimi lastnimi očmi. Ta Madernov kip je v cerkvi pod glavnim oltarjem in nazorno kaže, kakšna je bila svetnica in kako je ležala.

Svetnica je ležala na desni strani, njeno obličje je bilo obrnjeno v tla, glavo pa je imela ovito s tančicami, na njenem vratu je bila globoka rana od rabljevega meča, ki je bila pa že izsušena. Rabelj je namreč trikrat mahnil z mečem, a odsekar jo ni. V tem stanju je ona tudi umrla. Noge je imela nalahno skrčene, a roke pa je imela iztegnjene proti kolenom. Od njenega trupla se je širila prijetna vonjava, ki je bila kakor sekal jo ni. V tem stanju je ona našli svetnico v Kalistovih katakombah in v tem stanju so jo prenesli v njeno cerkev, ter jo

po dolgih stoletjih odkrili. Svetnico so zaprli nazaj v cipresno krsto ter jo položili v srebrno krsto, katero je dal napraviti zanj papež Klemen VIII. To krsto pa so potem položili še v marmornato krsto, kjer se sedaj nahaja v spodnji cerkvi, pod oltarjem, ki je njej posvečen. Poleg nje so položili marmornato krsto, v kateri so ostanki mučencev sv. Valerijana, Tiburcija in Maksima.

Sv. Cecilija je prestala mučniško smrt za časa cesarja Marka Avrelija. Kakor sodijo, da leta 177. O tej svetnici pripoveduje legenda, kako plemenita in pobožna da je bila in kako je možgato izpovedala svojo vero pred tedanjim prefektom Almahijem, ki je potem neustrašeno devico obsodil na smrt. Odkritja so pa dokazala, da se legenda o sv. Ceciliji in njenem mučeništvu čudovito lepo ujema. Ko so odkrili nestrohnjeno telo svetnice, je kardinal Sfondrati odrezal košček blaga od njene zlatovezne obleke, in glej pod njo je bila raševina, katero je svetnica nosila pod drago obleko, da je tako krotila svoje telo. Bila je res plemenita in pobožna devica.

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Država Michigan je proti piketiranju

Lansing, Mich., 9. junija. Najvišja sodnija države Michigan je potrdila starodavno postavbo iz leta 1857, ki pravi, da nihče ne sme nikogar nadlegovati, ako želi delati. Potrdila je razsodbo nižje sodnije, ki je obsodila organizatorja unije avtomobilskih delavcev Lester Washburna v \$100.00 globe, v plačilo \$150.00 sodnijskih stroškov in v zapor za 90 dni, ker je preprečil nekemu delavcu, da ni mogel iti na delo, dočim je delavec hotel delati.

Priklenil ženo, da bi ostala na domu

Bingham, Utah, 9. junija. David Sandstrom, star 37 let, je na vsak način hotel biti siguren, da bo njegova žena ostala doma, dočim gre on na delo. Včeraj ji je dal močno verigo okoli vratu in verigo priklenil na težko železniško tračnico. Ko je mož odšel, je ženska začela kričati, da so jo elišali sosedje, ki so prišli na pomoč. Poklican je bil šerif, ki je poiskal moža, katerega je prisilil, da je odklenil žensko, nakar

RAZPRODAJA!

V soboto 11. junija se prične velika razprodaja na ženskih in otroških oblekah. Silno znižane cene na vsem blagu. Pridite v našo trgovino in se prepričajte sami, da tako poceni in tako dobro blago še nikdar niste kupili!

Obleke, ki so bile prej po \$2.50, so sedaj samo \$1.59, ali pa lahko dobite dve za \$3.00.

Velika izbira otroških oblek, za dečke in deklice. Prej so bile \$1.00, sedaj pa samo 25c. To je prilika, katere ne boste več dobili!

Imamo tudi veliko blaga na jarde, ostanke, izvrstno blago, samo 10c jard. Tudi vse drugo blago je na razprodaji. Ne zamudite te lepe prilike, da si prihranite precej denarja. Se vljudno priporočamo!

ANŽLOVAR'S

St. Clair, vogal Norwood

ga je aretiral. Mož je povedal šerifu, da je ženska neprestano odhajala z doma, se ni brigala za otroka in jo je skušal kaznovati s tem, da jo je priklenil. Oblasti sedaj ne vedo, kako bi nastopile proti Sandstromu, ker ni nobene postave, ki določa, kako naj se kaznuje takega človeka.

MALI OGLASI

ODPRTIJA GOSTILNE

V soboto 11. junija se vrši velika odprtja naših lepo urejenih gostilniških prostorov. Servirala se bo fina kokošja večerja, na razpolago bo najboljša pivo in domače vino.

Pridite v soboto večer k nam, kjer se boste prav dobro imeli med prijatelji in med znanci!

Se toplo priporočamo za obilen obisk.

ARKO CAFE

16000 Waterloo Rd.

Farme se zamenjajo

15 akrov farma, lepo poslopje, blizu Painesville, za hišo za eno ali dve družini. 74 akrov farma, blizu Geneva, Ohio, 15 akrov trte, veliko sadja, orodja in opreme. Vprašajte pri Daniel Stakich, 15813 Waterloo Rd. Tel. KENmore 1934. (136)

Soha se odda

poštenemu fantu, s hrano ali brez, pri mirni družini. Vprašajte na 6213 Glass Ave., spodaj. (136)

PRIPOROČILO!

Spodaj podpisana se prijazno priporočata znancem, prijateljem in rojakom sploh, da naju obiščejo ob priliki. Prepričani bodite, da boste vedno prijateljsko postreženi z najboljšim pivom, vinom in okusnim domačim prigrizkom.

V soboto večer lahko pridete na ples. Se vljudno priporočata

MATT IN ANTONIA PRELC

3858 St. Clair Ave.

Posebnosti za soboto!

Lepi grahasti piščanci, 3-4 ft. težki po 32c ft. Kokoši od 4-5 ft. težke po 28c ft, teletina za filanje po 16c ft. Solatno olje "77," \$1.00 galona. Domače suhe klobase 32c ft. Velika in lepa zaloga doma soljenega in prekajenega mesa. Se priporočam. — Anton Ogrinc, 6414 St. Clair Ave.

Posebnosti!

Najboljše solatno olje, gal. 95c

Teletina za ajmoht, 2 ft.25c

Teletina za pohanje, ft.25c

Speh za solato, ft.21c

Suhe klobase, ft.29c

M. Križman

1132 E. 71st St.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica

6120 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 4814

CVETLICE ZA VSE NAMENE

Točna postrežba—smerni cene.

IREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE

name v polni zalogi. Pošiljamo tudi po pošti.

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR

6102 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 1126

SLOVENSKO PODJETJE

BLISS ROAD COAL & SUPPLY CO.

Najboljši premog in drva.

Pokličite KENmore 0808

22290 ST. CLAIR AVE.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohistvo in vse potrebštine za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

ZAKRAJSKE FUNERAL HOME, Inc.

6016 St. Clair Ave.

Telefon: ENdicott 3112

Obiščite Jugoslavijo to leto! Pridružite se to pomlad ali poletje enemu izmed številnim osebno-vodenim izletom Cunard White Star linije in imeli boste družbo vaših domačih in izborne udobnosti ... prvovrstno kuhinjo ... prijazno postrežbo ... omisljeno zabavo—vse to ki je napravilo to Linijo poznano in priljubljeno pri vaših domačinih in pri splošnih potnikih.

OSEBNO VODEN IZLET

AQUITANIA — 15. junija, 13. julija

Za nadaljne informacije se obrnite do

MIHALJEVIC BROTHERS

6031 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

CUNARD WHITE STAR

VABILO NA PIKNIK

ki ga priredi

slovenska godba "BLED"

V NEDELJO 12. JUNIJA 1938

na prijazni Stuškovi farmi

Za dobro postrežbo in izvrstno zabavo vam jamči

ODBOR.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

"Dajte mi raje karkoli za jesti," vzklikne neznanec, "sicer boste na postajo prinesli samo moje truplo. Že štiri tedne nisem razen gozdnih korenin ničesar dal v usta."

"Ko si že tako dolgo stradal," odgovori neusmiljeno poročnik, "tedaj moreš izdržati tudi nekoliko ur do postaje."

"In neobzirajoč se več na nesrečnega suho veleva, da povorka nadaljuje svojo pot."

Ivan Pozabilsem zagriže svoj lastni prst, da bi iz njega izsesal vsaj nekoliko tople krvi. Tedaj pristopi k njemu sivi starček, premeri ga od glave do pete in spregovori:

"Odveži torbo na mojem hrbtu, človek, in vzemi kruha ter osušene ribe. Vzemi kolikor ti je drago, da se naješ, ali ne odpiraj denarnice, ki je zraven kruha."

V sivozelenih očeh rdečelasega se zabliška veselje.

"Da vas okradem? Gospod, četudi bi nosili v torbici same briljante, ne bi jih niti pogledal v trenutku ko morem dobiti košček. Kako ste mogli misliti na to, da bi okradel svojega dobrotnika?"

On odpre torbo na starčekovem hrbtu. Izleče kruh in suho ribo ter prične pohlepno jesti.

"Kaj si zakrivil, Ivan Pozabilsem?" vpraša starček.

Neznanec odgovarja hladnokrvno: "Umor, dvojni umor in požig."

"Dvojni umor?" vzklikne z grozo sivi starček: "Lopov, bilo bi bolje, da sem te pustil od glada umreti."

"Za mene bi to bilo vseeno," skomigne človek z rameni. "Vidim, da ti sodiš kakor drugi in ne vprašaš, kaj me je dovedlo do tega strašnega čina."

Neznanec pogoltne košček kruha in se približa starčku s svetlim pogledom.

"Ubil sem svojo ženo," nadaljuje skozi stisnjene zobe, "in njeno mater. Ženo zato, ker me je varala, a njeno mater zato, ker je zavajala svojo hčer in njeno telo prodajala za denar nekemu bogatašu, ki je s suhim zlatom plačeval moj sramoto. Bil sem revni čuvaj proge. Noč in dan sem vestno vršil svojo službo. Ljubil sem lepo Marjanko in svoj deco. Nekega dne je v bližini moje čuvajnice skočil iz tira posebni vlak, v katerem se je vozil bogati petrogradski trgovec Jagodkin. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker je bil strojevodja totalno pijan. Jagodkina smo napol mrtvega prinesli v mojo čuvajnico in

ga položili na mojo posteljo. Moja žena in njena mati sta ga skrbno negovali in on kmalu ozdravi. Ali on se ni pismaknil iz moje hiše. Tožil je še o bolečinah z namenom, da čim dalje ostane pri meni. In zares, ostal je vse do onega dne, ko mi moj sedemletni sinček šepče: Tata, glej, bogati tujec mi je dal zlati rubelj, da ti ne povem, kako on vsaki dan objema in poljubuje mamu. A stara mama mi je zagrozila, da me speče v krušni peči, ako samo edino besedo povem o tej stvari tebi."

Stal sem v zasedi in videl, kako moja Marjanka in bogati Jagodkin — za vraga, takoj pobesnim, ko se na to spominjam!"

Kakor besna zver skrči in strese roke, da so verige glasno zažvenketale. "In ničesar me ne vleče več v ta prokleti svet, razen deca. Hotel sem jih videti, kaj delajo revčki, kje je moj lepi deček in moja devčica. Kaj je z njima!"

Starček ga je molče poslušal.

Sonjo je ta pripovedka globoko zadela. Ponovno se je odprla rana v njenem srcu, in plakaje pomislil na Vladimira, katerega so ji s silo odvzeli.

V tem trenutku zamahne Kozak z bičem po njihovih glavah in zakriči:

"Kaj stiskate glave skupaj, zalega! Naprej!"

Bilo je hladno zimsko jutro, ko so dospeli do etapne postaje. Široka, lesena vrata je bilo še odpro in sprevod vstopi v širo, smrdljivo dvorišče, po katerem je bila razmešana gnila slama in odpadki jedil. Pri vseh vratih je stala straža z nabasanimi puškami.

"Držimo se skupaj," šepetal je šepavi starček svojim znancem.

"Mislim, da bo vendar ločil žene od moških," reče Sonja z drhtečim glasom; "on gotovo ne bo dopustil, da spijo in žive moški in ženske v istih sobah."

"Moram Vam, na žalost, tudi to nado odvzeti," odgovori starček. "Tu ni nobenih obzir. Ah, glejte že prihajajo, da nas poženo v ječe. Zberite svoje moči za ono, kar nas čaka."

"Naprej!" vpijejo Kozaki in sprednje povorko v nizke, smrdljive prostore. V posrednih prostorih, kjer bi moglo stati največ do pedeset oseb, jih natrpajo trikrat toliko. Soba je bila sicer svetla, ali zrak je bil jako zadržljiv in vročina neprenosna. Lesena ležišča so bila ob steni eno vrh drugega. Na njih je bilo prostora komaj za polovico ljudi, ki so bili v sobi zaprti. Preostali so legli na gola tla, pokrita z debelim slojem blata in smeti.

Sonji se je zmračilo pred očmi, ko je vstopila v zapor. Bila bi sigurno padla, da je niso pridržale jake roke mlade Poljaka.

"Tu bomo torej stanova-

li?" pošepeče ona slabotno. "Tu naj bi našla uteho in pozabljenje. Tu, med tem krdelom zločincev? O, moj Bog! moje moči so na koncu, ne morem več."

"Sonja Palen!" zavpije v tem trenutku nek hreščec glas. In ko se Sonja obrne, zapazi pred seboj dve ženski, katerih pojavljanje je kazalo strah in zopernost.

Prva od njiju, suha, koščena in krivozoba s strašnimi zelenimi očmi, pristopi naglo k Sonji, jo prime za roko s svojimi koščeno železnimi prsti. "Pridi!" zapove strašno žensče, "ti ne ostaneš skupno z drugimi. Za tebe je pripravljeno posebno stanovanje."

Sonja prestrašeno pogleda obe ženi, katerih lica so kazala, da se od njih nič dobrega ni nadati.

"Posebno stanovanje?" zavpije prestrašeno. "Imejte usmiljenje z mano in povejte, kam me vodite?"

"Tjakaj, kjer ti bo ugajalo," odgovori s porogljivim smehom koščena ženska.

"To ne pomeni ničesar dobrega za potrto, mlado ženo," pošepeče starček Ponjatovskemu. Najbrž jo hočejo zapreti v celico, a to je najhujše, kar more človek tukaj doživeti.

Mladi knez se prime za glavo in besno izgovori skozi zobe:

"In mi moramo z zvezanimi rokami gledati, kako to lepo a nesrečno ženo tirajo v norišnico."

"V tem času ji mi ne moremo pomagati" odgovori tiho starček, "ali mi, moramo najti način, da ji v pravi priliki pomagamo in jo rešimo."

"Ali jaz ne grem z vama," vzklikne Sonja, "hočem ostati skupaj s svojimi prijatelji... Ah, pomagajte mi! Pomagajte. One me s silo vlečejo."

Ženski niste poslušale njegove klicanja. Pograbile so jo za roke in lase ter jo neusmiljeno izvlekle skozi vrata. Slabotno se je slišalo Sonjino vpitje po temnem hodniku. S topo ravnodušnostjo so opazovali ostali kaznjenci grozni prizor. Med vsemi so čutili globoko sočustvovanje za nesrečnico le starček, mladi knez in rdečelasi Pozabilsem."

Ženski sta vlekle Sonjo skozi temni in blatni hodnik. Ustavile so se pred nekimi ozkimi in zaprtimi vrati. Koščena, krivozoba žena je izvlekla izpod praga ogromen ključ in odklenila vrata. V hipu se je znašla Sonja v nekem ozkem, strahovito smrdelcem prostoru. Vrata so se za njo zaklenile.

Vlažen, zadušljiv zrak ji pritisne na prsa. Težko diha, čaka se oslabela spusti na tla. Njena glava pade vznok in oči se ji zapro. Počasi, kakor da tone v brezno, zaspi.

Sanjala je divne sanje. Videla je, kako nad njo čuje svetli plavalni angel, ki je imel obraz njenega deteta. Počasi se je spuščal k njej. Spustil se je na njena prsa, ovil svoje ročice okoli njenega vratu in jo poljuboval. Ah, kako sladki in dragi, brezmejni sladki so bili ti poljubi. Ah, poljubljaj jo je njen Vladimir!

Ali kmalu se strese angel in poleti kvišku. Nek strašni jastrebi, ki je nosil krono na glavi, se spusti kakor strela na angela. Razvila se je strahovita borba. Jastreb si je prizadeval, da zagrabí angela s

svojim ostrim, zavitim ključkom. Bil je to Kardov, ki je carju odkril tajno ljubezen princa Konstantina. Njegova uniforma je jasno pričala, da je car nagradil zvesto službo svojega podanika. Kardov je stal v Sonjini celici kot šef petrogradske policije.

Zraven njega je stal neki duhovnik z velikim lesenim križem v roki, a na drugi poveljnik etapnega zapora, mal in suhljat človek z redkimi sivimi lasmi in golim licem.

Ko je Sonja zagledala to trojico, je skočila pokonci.

V prvem hipu se ji je zdelo, da jo vodijo na morišče. Tedaj vzklikne:

"Nikar dolgo ne odlašajte! Recite mi, da je moja zadnja ura. Priporočiti hočem dušo Bogu in vam slediti."

Porogljivi nasmech preleti lice Kardova.

"Verjamem," reče on mirno, "da vam je smrt dobro došla, Sonja Palen, ali mi nimamo razloga, da vas ubijemo, ampak da vas naredimo neškodljivo. Prihajam po povelju Ve-

likega kneza Konstantina. Na njegovo povelje sem prešel teži in naporni pot od Petrograda do sem, da vas poiščem. Sonja se ponosno vzravna in vpraša:

"Kaj želi Veliki knez od mene? Ni še nezvestnežu dosti

moje bede? Mu ni dosti, da je svojo ženo in svoje dete spravil v strašno propast. Kakšne nove muke je izmislil za mene?"

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

NOVI DOMOVI ZA STARE

potom Cleveland Trust FHA
modernizacijskih posojil

1. Napravite načrt izboljšanja s pomočjo vašega arhitekta.
2. Dobite proračun od vašega podjetnika.
3. Vprašajte za posojilo na katerikoli posojilnici te banke.

The
Cleveland
Trust Company

PODRUŽNICE PO VSEM GREATER CLEVELANDU

Člani Federal Deposit Insurance Corporation

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnim in tužnim srecem naznanjam, da je po dolgi in mučni bolezni dne 13. maja preminil moj ljubljani soprog

JOHN BAJT

Rojen je bil v vasi Stara Vrhnik pri Vrhnikih dne 24. avgusta 1874. po domače Peterček, kjer zapuša nekaj daljnih sorodnikov. Bolan je bil dve leti in bil član treh društev: št. 25 K. S. K. J., št. 126 SNPJ., št. 14 SDZ ter podporni član društva Lira.

Na tem mestu izrekam najlepšo zahvalo vsem trem društvom in jedrcem za izplačano bolnišnično podporo. Posebno pa izrekam zahvalo društvu št. 126 SNPJ in št. 14 SDZ, ker ta dva društva in ti dve jedrci so mi bili v tolažbo do smrti. Prav lepo hvalo izrekam vsem trem jedrcem za izplačano smrtnino in za vse, kar ste mu dobrega storili v njegovem življenju, ko ste ga obiskovali, ko je bil še bolan in vas ni bilo malo, pa tudi sedaj, ko je ležal na mrtvaškem odru. Najlepša zahvala pa društvu Cleveland št. 126 SNPJ, ker ste se prišli posloviti od njega s žalnim traktom skupne dne 15. maja od seje, ko je ležal na mrtvaškem odru. Izrekam zahvalo tudi pevskemu društvu Lira, ki mu je prišlo zapet žalostinko zadnji večer.

Sprejmite moje najprisernejšo zahvalo tudi vsi darovalci vencev, posebno pa sedci iz Addison Rd. in za denar, ki mi je bil izročen, enako tudi tistima dvema fantoma, ki sta šla okrog sosedov za to ter vsem darovalcem za sv. maše, ki se bodo brale za dušo pokojnega. Enako lepa hvala onim, ki so dali svoje avtomobile ob času pogreba. Preveč bi vzelo prostora, da bi vas mogla vse imenovati po imenu. Uverjeni bodite, da sem vam iz srca hvaležna.

Zahvalim se pa tudi msgr. B. J. Ponikvarju, ki so nepozabnega ranjkega prišli obiskat v bolnici in za spremstvo ob pogrebu. Lepa hvala tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in Sinovi za tako lepo urejen pogreb in brezplačni prostor, kjer je ležal na mrtvaškem odru do pogreba.

Še enkrat, lepa hvala vsem, kdor mi je bil ali bila kaj v pomoč ob tej uri žalosti in bolesti.

Tebi pa, dragi soprog, želim, da počivaš v miru v ameriški zemlji. Do svidenja.

MARY BAJT, žalujoča soproga.

Cleveland, Ohio, 10. junija, 1938.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je v Bogu zaspala preljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati

Mary Ajster

ROJENA LUNKA

Po kratki bolezni in previdena s svetimi zakramenti je v bolnišnici za vedno zatisnila svoje mile oči dne 29. aprila 1938. Rojena je bila 9. aprila 1896 in je bila doma iz Žirovnice pri Rakeku na Notranjskem. K večnemu počitku smo jo položili dne 2. maja 1938 po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida na Calvary pokopališče.

Tem počem se želimo iskreno zahvaliti Rev. Matiji Jagru za spremstvo iz pogrebne kapele v cerkev in za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem, ki ste jo obiskovali v bolnici in vsem, ki so nam bili v tolažbo ter nam bili v pomoč na en način ali drugi ob času prevelike žalosti. Enako tudi lepa hvala vsem, ki ste jo prišli pokopati, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili pogreba.

Iskrena hvala naj velja članicam društva sv. Ane št. 4 SDZ, ki so se udeležile skupne molitve ob krsti svoje pokojne sestre in za lepo udeležbo pri pogrebu, kakor tudi nosilkam krste, ki so jo nosile in položile k večnemu počitku.

Iskrena hvala vsem, ki so podarili krasne vence v blag, spomin pokojni in sicer: Mr. in Mrs. Josephine in John Kaiser, družina Anton Lunka, Mr. in Mrs. George Martin, družina Mihovec, Mr. in Mrs. Jaklich, Mr. in Mrs. Joe Baznik, družina Bizjak, Yale Ave., družina Zgonc, E. 61 St., družina Hiti, Euclid, O., društvo sv. Ane št. 4 SDZ. Za krasni skupen venec lepa hvala sosedom, prijateljem.

Prisrčno se zahvaljujemo sledečim za darove za svete maše: Mrs. Ipavec, Mrs. Kovacic, E. 61 St., Mrs. Mistic, Joe Karasic, Mary Krajnc, E. 68 St., družina Joe Kodric, Schaefer Ave., Mr. in Mrs. Zigmund, Josie Znidarsic, Mrs. Agnes Opaškar, Mary Leonard, družina Anton Gradisar, Mr. in Mrs. E. E. Schowe, družina John Umetic, Joseph Gramc, E. 89 St., družina Anton Skoda, družina John Kaiser, John Hrovat Sr., Edna Ave., družina Anton Slamnink, družina Lach, E. 72 St., Joseph Mubolls, družina Blaž Pihnat, družina Tony Telic, družina Tekalec, Mary Klopčic, družina Anton Lužar, Anna Savric, John Vogel, E. 64 St., Mr. in Mrs. John Hrovat Jr., družina Baznik, E. 64 St., Mrs. Lunka, Mrs. Bavec, Mrs. Resik, John Veric, družina P. Kodric, Bayliss Ave.

Prav lepa hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Iskrena hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakrajšek za izvrstno vodstvo pogreba in za vso prijazno naklonjenost.

Tebi, preljubljena in nikdar pozabljena soproga in skrbna mati, pa v globoki žalosti nad Tvojo bridko izgubo želimo, da počivaš mirno in prezgodnjem toda zaslužnem počitku. Nebeska luč naj Ti sveti in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

John Ajster, soprog

Vera in Julia, hčeri

John, sin

Zapuša tudi brata Anton Lunka v Fairport, Ohio in sestro Josephine Kaiser v Clevelandu.

V stari domovini pa zapuša žalujočo mater, brata in sestre, Cleveland, Ohio, 10. junija, 1938.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebnostne in družinske vloge

Plačane obresti po 3% St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

VSESLOVENSKI DAN NA JEZERU! v nedeljo 12. junija

Izlet se vrši v Put-in-Bay!

VOŽNJA \$1.25 NA OBA KRAJA
Listke dobite v Newburgu pri vseh cerkvenih odbornikih, na St. Clair pri Aug. Kollander, v Euclidu pri Dreniku, v Lorainu pri Mrs. Rose Černe.

Pridružite se!